

KATEDRA ZA PRAVNU HISTORIJU I KOMPARATIVNO PRAVO
Historija države Bosne i Hercegovine

Prof. dr Mehmed Bečić
Viši asst. mr. Tahir Herenda, LL.M.

Sarajevo, 07. novembar 2025. godine

ZADATAK – PRIPREMA ZA NASTAVU
(13. novembar 2025.)

Nastava zakazana za 13. novembar 2025. izvodi se u formatu slobodne debate.

Tema debate je „Pokret Husein-kapeta Gradašćevića: pokret za očuvanje društveno-ekonomskog statusa ili za autonomiju Bosne“. Studenti/ice samostalno istražuju i analizirju uzroke, tok, prirodu, ciljeve i posljedice Pokreta Husein-kapetana Gradašćevića. Aktivnost nosi najviše 5 bodova.

Obavezna je prijava za debatu do 11. novembra 2025. u 12.00 sati - putem sljedećeg linka:
<https://forms.office.com/e/ZPyCJuZEdM>

Raspodjela uloga:

- Studenti/ice sa početnim slovom prezimena A-K: pripremaju argumentaciju da je cilj pokreta bilo očuvanje društveno-ekonomskog položaja bosanske zemljoposjedničke klase (kapetana, ajana);
- Studenti/ice sa početnim slovom prezimena L-Ž: pripremaju argumentaciju da je to bio pokret za autonomiju Bosne unutar Carstva.

Zadaci za obje grupe:

- Napraviti širu hronologiju događaja i povezati sa svojom argumentacijom;
- Izradite jasnu argumentaciju sa 4-5 ključnih argumenata;
- Pripremite kontra-argumente na moguće stavove druge grupe;
- Identificirajte razlike u tumačenjima između različitih historiografskih pristupa;
- Identificirajte razlike u tumačenju dostupnih AI alata i domaće literature;

Okvirna pitanja:

- **Hronologija (šira historijska perspektiva prve polovine XIX stoljeća):** Koji je niz događaja od 1820tih do 1831. utjecao na eskalaciju bune?
- **Uzroci:** koji su ključni faktički uzroci bune?
- **Domet pokreta:** Je li buna obuhvatala cijelu Bosnu ili samo određene dijelove, i šta to govori o njenom karakteru?

- **Politički zahtjevi:** koji su to politički zahtjevi?
- **Ideološki zahtjevi:** koji su to ideološki zahtjevi?
- **Ekonomski zahtjevi:** koji su to ekonomski zahtjevi?
- **Društvena osnova:** Koje su sve društvene grupe podržavale Gradašćevića i zašto?
- **Unutrašnji otpor:** Kako objasniti činjenicu da su se neki bosanski kapetani i ajani borili protiv Gradašćevića?
- **Kratkoročne posljedice:** Kako je slom pokreta utjecao na položaj bosanske elite?
- **Dugoročne posljedice:** Kako je slom pokreta utjecao na opći društveno-politički razvoj Bosne tokom narednih decenija?
- **Kasnije reforme:** Jesu li kasnije reforme Porte dovele do jačanja ili slabijanja centralne vlasti u Bosni?
- **Historijsko nasljeđe**